

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmika nedelje in praznike, ter velja po pošti prejelan za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam poslati, plaša za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez listodobne vplačilne mnenja se ne ozira. — Za oznake se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se se omenilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knašovi ulici št. 5, tu stoji uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Italijansko vseučilišče.

Nemška revolucija v Inomostu v lanskem letu je imela najsijajnejši uspeh. Revolucionarji so ostali nezakazani, pač pa se je po njihovem povzelo zaprla italijanska pravna fakulteta in še danes se ne ve, kdaj in kje se zopet odpre.

Italijanski dijaki so vsled tega izgubili že en semester in naravno je, da so Italijani zelo vznemirjeni, ker se vprašanje o vseučilišču oziroma o pravni fakulteti kar ne makne z mesta, tako da se zna lahko zgoditi, da iz gube italijanski dijaki še en semester.

Poslanci italijanski hodijo seveda pridno nad ministrskega predsednika barona Gautscha in zdaj poročajo italijanski listi tudi o uspehu teh posvetovanj. Glasom teh poročil je ministrski predsednik izjavil italijanskim poslanem, da vlada sama brez parlamenta glede italijanske pravne fakultete ničesar ne stori. Vlada želi, naj se zadeva reši v parlamentu. Körber je že lanske leto predložil parlamentu zakonski načrt, ki določa kot sedež pravne fakultete južnotirolsko mesto Rovereto. Vlada želi, da vzame parlament ta zakonski načrt v pretres, a če parlament namesto Rovereta določi kak drugi kraj kot sedež italijanske fakultete, se vlada temu ne bo upirala, samo Trst je popolnoma izključen.

Iz italijanskih listov je posneti, da se prišli Italijani do spoznanja, da fakultete ne dobe na noben način v Trst in zato so zdaj sprožili misel, naj se fakulteta ustanovi v — Kopru. Sicer se bodo v parlamentu tudi še nadalje potegovali za Trst, ali iz listov je videti, da le navidezno, le da manifestirajo nepremičnost svojega stališča.

„Piccolo“ že izjavlja, da, če se fakulteta že na noben način ne ustanovi v Trstu, potem je Italijanom Koper ljubši kakor vsako drugo mesto.

Verjamemo to brez najmanjšega pomisleka. Koper je pravzaprav predmestje Trsta. Oddaljenost Kopra od

Trsta je na morju tako neznatna, da še v poštah ne pride. Pod tržaški magistrat spadajo nekateri kraji, ki so od Trsta dosti bolj oddaljeni, kakor je Koper. Sam Koper tudi nima prav nobenega predpogoja za vseučilišče. Italijanska fakulteta bi bila samo formalno v Kopru. Tam bi se morda sezidalo poslopje in bi se tam vršila predavanja, profesorji in dijaki pa bistanovali v Trstu.

Ako perhorencira država Trst kot sedež italijanske pravne fakultete, potem mora z isto odločnostjo perhorencirati tudi Koper. Tiste posledice, ki bi jih imelo italijansko vseučilišče v Trstu, bi imelo tudi, če se ustanovi v Kopru, ker je Koper v razmerju s Trstom to, kar je Št. Vid z Ljubljano, kar je Hernals za Dunaj ali Wilten za Inomost. Ustanoviti italijansko fakulteto v Kopru pomeni ravno toliko, kakor če bi jo ustanovili v Trstu samem. Tisti razlogi, iz katerih odklanja država Trst kot sedež fakultete, veljajo v popolnoma isti meri tudi za Koper.

Ob sebi je torej umevno, da smo Slovenci najodločnejši nasprotniki predlogu, da bi se italijanska fakulteta ustanovila v Trstu. Državne interese, ki pridejo pri tem vprašanju v poštev, maj varuje država, ali naši narodni interesi nam vevajajo, se upreti ustanovitvi italijanske fakultete v Kopru prav tako, kakor se upiramo njeni ustanovitvi v Trstu. Vse to, kar smo tekom let navedli proti Trstu kot sedežu italijanske pravne fakultete, vse to velja do pičice za Koper. Privoščimo Italijanom ne le pravno fakulteto, nego popolno vseučilišče, ali, kakor smo že nešteditokrat izjavili, to vseučilišče mora biti na italijanskih tleh na izključno italijanskem ozemlju in to je samo južna Tirolska.

Naj torej Italijani in njihovi skriti in očitni zavestniki spletarijo kakor hočejo — kar je v naših močeh, se zgodi vse, da italijanska fakulteta ne pride na Primorsko in če slovenska vzajemnost ni prazna fraza, se italijanska želja tudi ne uresniči.

Vojna na Daljnem Vztoku.

„Novoje Vremja“ o porazu pri Mukdenu.

Posebni poročevalec »Novega Vremena«, Taburno, je poslal 11. t. m. iz Tielina svojemu listu to-le brzojavko: 9. t. m. je naša armada zavzemala pozicije, ki so se razprostirale 15 verst vzhodno od Fušuna do Madjapa in ob železniški progi do točke, 9 verst severno od Mukdena. Strahovit prašni vihar, pihajoč z juga, je divjal na bojišču, napetost, nervoznost je dosegla višek, vsakdo je čutil, da je vse izgubljeno, ako le enemu voju upešajo moči. Na severu železniške postaje Mukden je bila najnevarnejša točka, ker bi nam lahko Japonci, ako bi na tem mestu prodrli našo bojno vrsto, zastopili umikanje. Z ozirom na to se je tu sem dirigirala močna kolona pod osebnim vodstvom Kuropatkinovim. Zjutraj 9. t. m. se je posrečilo Kuropatkinu po tiseniti sovražnika proti zapadu in očistiti zapadno stran železniške proge Japoncev. Zdelo se je že, kakor da bi se bil manever potisniti Japonce proti Sinmintinu posrečil, kar je nepričakovano došla strašna vest: Japonci so izkoristili vihar, ki je našo armadi podil oblake prahu in peska v obraz ter prodrli našo bojno vrsto med prvim in četrtim armadnim korom.

Korá sta bila že davno nepopolna, bila je torej nevarnost, da bi bila odrezana od vzhodne strani železniške proge.

Umikajočim se korom pomagati, jim poslati kakoršnjikoli vój na pomoč, je bilo fizično nemogoče, zbog tega se je ob 9 uri sveder izdal povleje za splošno umikanje na Tielinske pozicije. Po štirih cestah, da, celo po polju se je pomikal tren v dolgi vrsti proti Tielinu. Dal tren in nekaj topov smo morali pustiti na bojišču.

Kuropatkin je sam poveljeval

zadnjim vojem in tako spretno zadrževal sovražnika, da se je umikanje z malimi izjemami povsem posrečilo.

Vse vagonne in lokomotive smo srečno spravili iz Mukdena. V Mukdenu smo pustili z zdravniškim osobljem vred 1500 težko ranjenih, med katerim je bilo tudi več sto Japoncev. Na potu v Tielin in v Mukdenu smo sežgali vse zaloge, poslopja, sploh vse, kar bi moglo koristiti sovražniku. V bližini Tielina je sedaj vse živo vajakov, konj, vozov itd. Zadnji voji so od Tielina oddaljeni še kakih 40 verst.

Po mojem mnenju se bodo naši voji hitro zbrali in bodo sposobni v polnem redu ustaviti nadaljno prodiranje japonske armade.

Izgube na obeh straneh dosegajo po skromni cenitvi 200.000 mož.

Naš poraz pri Mukdenu je zakrivilo več okolištin, izmed katerih je najvažnejša ta, da je nam bil nezadostno znan sovražnik in da nismo bili poučeni o številnosti njegove armade, ki je po mojem mnenju daleko presegala naša domnevanja. (Da se gotovo listi, ako jim kaže, ne strašijo falsifikacij, dokazuje »Neue Freie Presse«, ki je prevela stavke »Nov. Vrem.«: »Nedostatočnaja osvjeđomlennost o neprijatelje i jeho čislennosti, kotražja po mojemu mneniju daleko prevyšala naši predpoloženiya« s stavki »Die wirkliche Ursache (unserer Niederlage) ist unsere Unkenntnis über den Feind und seine Streitkräfte. Die unserigen (Streitkräfte) waren bedeutend überlegen.« Poročevalec Taburno trdi baš nasprotno, da so bili Japonci v veliki premoči; »N. Fr. Presse« pa kratkim potom »popravi« njegovo poročilo, samo da bi še mogla dalje trobiti v svet, da je bila ruska armada pri Mukdenu številnejša, kakor japonska, a je bila v kljub temu poražena! (Op. ured.)

Linevičeva armada.

Iz Londona se poroča: Iz zadnjih uradnih japonskih poročil je razvidno, da se je general Linevič, čigar armada je tvorila rusko levo krilo, srečno z neznatnimi izgubami umaknil proti Tielinu.

Linevič je izgubil samo 20.000 mož in 6 pušk na stroj, ujetih pa je bilo od njegove armade samo 80 mož.

Pač pa so Japonci uplenili precejšnjo množino provianta in streljiva. Linevičeva armada je sedaj že brez dvoma dospela v Tielin. Ni pa znano, ako so že tjakaj dospele ostale armade in ako se misli Kuropatkin držati v Tielinu in ga braniti. Nekatere vesti hočejo vedeti, da so Japonci že prodrli do Tielina, kar pa je popolnoma izmišljeno.

Ruske izgube

Kar se zadnje dni piše o ruskih izgubah, kako se pretirava in laže, to že presega vse meje. Gotovi vojni poročevalci menda res mislijo, da se stoji čitajoče občinstvo samo iz tepeev in butcev, ki nimajo niti peščice razsodnosti. Ti ljudje si upajo na pr. z vsro resnostjo zatrjevati, da znašajo ruske izgube v celem 300.000 mož in da so Japonci uplenili 2200 topov. Vsakdo pa ve, če je količkar pazno zasledoval dogodke, da je vsa ruska armada štela komaj 300.000 mož in da so Rusi v celem imeli jedva okoli 1200 topov. Ake bi bile torej gori navedene fantazije resnične, bi ne bilo v Mandžuriji niti enega Rusa več in Japonci bi bili uplenili polovico več topov, kakor so jih Rusi sploh imeli! Zato bi bilo pač odveč navajati obširno tako poročila raznih listov, ki so zgolj fantazije in kombinacije brez vsake dejanske podlage!

Ojamovo poročilo.

Iz Tokija se poroča z dne 14. t. m.: Danes je poslal maršal Ojama tole poročilo: V smeri proti Hinkingu je zasedel 11. t. m. neki voj ruske

LISTEK.

Perorisi izza rimskih kulis.

(Konec.)

Omenjeni katoliški duhovnik dr. Gerberts deli katoličane na tri vrste.

V prvo vrsto spadajo največ kmetje, delavci in ženske. Te vrste katoličani verujejo slepo vse, kar jim reče duhovnik. Vsa njihova vera se naslanja na duhovnikovo avtoriteto. Razmerje med temi katoličani in med duhovniki je nekako tako, kakor med vojniki in med oficirji. Oficir ukazuje, vojak pa uboga in ne sme niti misliti, če ima oficir prav ali ne. Prav tako je s tistimi katoličani, ki vidijo v vsakem duhovniku božjega namestnika in se pokoravajo njegovi avtoriteti, ne da bi sploh kaj mislili. Ti ljudje v svoji duševni omejenosti niti ne vidijo, kako silno se škoduje veri in pravosti, če duhovnik dajih le vsled pritiska svojega škofa zlorablja vero v grde politične namene.

V drugo vrsto katoličanov spadajo tisti, ki sami sicer nimajo nič

vere in se najraje skrivaj rogajo cerkvenim naukom in zapovedim, ali pred svetom se delajo goreče katoličane. To so izobraženci, ki so iz egoističnih nagibov pristaši duhovstva in dalje mnogi duhovniki sami. Ti ljudje spoznavajo prav dobro nasprotje med formami oficijalne rimske vere in med modernim nasiranjem in zato sovražijo in preganjajo moderno znanost in umetnost in moderni gospodarski razvoj. V to svrhu mobilizirajo mase kmetijskega stanu, delavstva in ženstva, da bi dobili vso oblast v roke in uničili zlasti šolstvo, oziroma je postavili v službo svojih interesov, ne samo ljudsko šolstvo, marveč tudi srednje šolstvo in vseučilišča. Njih ideal je obnoveitev koncordata, ko sta vojak in duhovnik vladala državo.

V tretjo vrsto katoličanov spadajo po sodbi dr. Gerbertsa tisti, ki hočejo na podlagi moderne kulture spraviti cerkvene nauke in uredbe v soglasje z znanostjo. Dr. Gerberts je te katoličane imenoval naprednjake in jih je branil v svo vsemu proti napadom in sumničenjem klerikalcev. Med drugim je rekel dr. Gerberts: »Očita se nam, da motimo

edinstvo v cerkvi. Če je veljaven cerkveni sistem, čigar tendence so identične z najsvrovejšim paganizmom, ki je spravljal rimskokatoliško cerkev ob vsako veljavo znanosti in sploh v kulturi, če je ta sistem cerkev sama, potem motimo v resnici edinstvo. Ali ta grdi sistem ni cerkev. Mi razločujemo med božjim in med človeškim delom v cerkvi, med verskim in med političnim katolicizmom. Kdo torej moti mir in edinstvo v cerkvi: mi, ki se borimo za večni verski ideal, ali tisti, ki se bore za časno in minljivo politično veljavo.«

Svoje lepo predavanje je zaključil dr. Gerberts z jako dobrimi pojasnili o razmerju med vero in politiko. Pojasnjeval je, da je popolnoma neresnično, da ima kdo kot katoličan dolžnost se baviti s politiko. Lahko jo ima kot državljani, kot občan, kot pripravniki kakega stanu ali kakega naroda, kot katoličan pa ne, kajti kot katoličan bi nastopil iz verskih nagibov, in za take ni vzroka v politiki. Dokler smejo duhovniki v kaki državi maševati in deliti sv. zakramente, ljudje pa smejo hoditi k maši in prejemati zakramente, do tlej nima katoličan prav nobenega

vzroka, se iz verskih nagibov baviti s politiko. Tisti duhovnik, ki ga vslic temu vodi v politični boj, češ, da je vera v nevarnosti, je slepar in obošenjak.

Na eno skupino katoličanov se dr. Gerberts ni oziral. To so tisti katoličani, ki so samo po imenu pripadniki katoliške vere, sicer pa se za cerkev čisto nič ne menijo. V te vrste katoličanov spadajo zlasti izobraženi krogi in socialnodemokratsko delavstvo. Cerkev se sicer rada ponaša s tem, koliko ima po vsem svetu pripadnikov, ali ko bi od teh pripadnikov odštela tiste, ki so le na papirju katoličani, bi jo obšla groza. Več kot polovica katoličanov je takih, ki so se cerkvi že davno izneverili. To se vidi na Francoskem, v Italiji, na Španskem in tudi v Nemčiji in v Avstriji. Popolnoma zanesljivi pristaši Vatikana so le še tisti katoličani, ki stoji iz kristolovstva na strani duhovnikov in pa tista duševna inferijorna masa, ki se slepo pokorava duhovski avtoriteti, med katero se pa tudi že tako dani, da je rimske prelatske strah.

Pa naj še kdo reče, da se ne podira Petrova skala! F. R.

Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem.

Zgodovinska, narodopisna in književna črtica.

Spisal Anton Trstenjak.

(Dalje.)

Pravo delovanje Kuzmičeve se pričinja šele v Šurdu. Sedemnajst let je minilo, da ni nič izdal. V tem času se je temeljito pripravil na delo, katero je podlaga veri vsem krščanskim narodom. Prelagal je iz grškega jezika »Nouvi zákon« ali Testamentom Goszpodna Nasega Jezusa Krisztusa. Bil je goreče vnet za vero in sam pravi, da ga je »nadignol« novi nauk, da je začel oznanjati in utrjevati pravo vero v slovenskem jeziku. Novi zakon je dal Štefan Kuzmič svojim rojakom v neskaljeni slovenščini in sicer se je to delo prvič tiskalo v Hali 1771. leta. Pridodal mu je nekatere »epistole« in »molitve« a na koncu »Svčeti Apostolov Djánye«. Vse delo obsega 854 strani. Ni tu temu prostora, da bi ocenjeval to mojstrsko delo. Jezik in slog sta izborna in se moramo čuditi, kako je mogel Štefan Kuzmič, kateri se ni učil na slovenskih šolah, tako lepo in pravilno pisati. Za-

armade Jingpav, 18 milj vsh. od Fušuna in pregnal naše voje. Ob reki Ša nadaljujejo naši voji svoje operacije in preganjajo na raznih točkah ostanke ruske armade. V gorati okolici Tielina se je vdalo znatno število ruskih častnikov in vojakov.

Reuterjev urad pa ve povedati, da se je v bližini Tielina vdalo po ljutem boju 4000 Rusov z 10 topovi. Japonci so baje izgubili samo 100 mož.

Kuropatkinovo poročilo.

Po poročilih iz Petrograda je Kuropatkin poslal 13. t. m. tole brzojavko: Danes nisem prejel nobenega poročila o kakem boju. Naša armada je postirana v polnem redu. Sovražnik je opetovano odredil večja rekonosciranja proti Tielinu.

Rusko brodograd.

Ruska brzojavna agencija je pooblaščenca proglasiti poročilo Reuterjevega urada, kakor da bi bila ruska vlada poklicala domov eskadri admiralov Roždestvenskega in Nebogatova, kot popolnoma neresnično.

Državni zbor.

Dunaj, 14. marca. V utemeljevanje svojega predloga je poslanec dr. pl. Derschatta navajal, kako se je Ogrska gospodarsko razvijala od leta 1867. ter izjavil: »V dualizmu se je najprej ustvarila država poleg nas, v teku časa je nastala država proti nam, a v bodočnosti naj bi nastala po sanjah ogrskih politikov država nad nami.« — Za dr. Schöpferjem je govoril poslanec dr. Ferri. Začel je govoriti hrvaški. V svojem govoru je izjavil, da se pri nas popolnoma prezira, da je pri zadnjih volitvah na Ogrskem prodrla volja ene edine narodnosti, t. j. madjarske. »Na Ogrskem pa so še druge narodnosti. Madjari si jih hočejo asimilovati z najnevarnejšim sredstvom. Vse se gleda le s stališča ogrske narodne države. Celo Hrvate skušajo pomadjariti.« — Potem je govoril o razmerju med Ogrsko in Hrvaško, dokazoval je, kako Ogrska politično in gospodarsko zatira Hrvaško ter je izjavil: »Kdo pa so gospodje, ki zahtevajo carinsko ločitev in madjarizovano armado? Ogrskih poslancev ni izvolil narod, temuž notarji in veliki župani.« Končno je govoril zagrozil, da bodo spravili na dnevni red tudi vprašanje o reorganizaciji Hrvaške in Dalmacije ter ne bodo več odnehali. — Posl. Scheicher je v svojem daljšem govoru izjavil, da se Madjari ne ozi- rajo na druge narodnosti ter tudi avstrijske Nemce na žaljiv način sramotijo. Z nemadjarstvom in narodnostmi se na Ogrskem postopno grše kot z židi na Ruskem. Napram Slovanom, Nemcem in Rumunom sploh ni pravice in pravičnosti. — Posl. Bärnreither je opozarjal na predlog svoje stranke, ki je zahtevala, da se sedanje razmerje med Avstrijo in Ogrsko nadomesti s per-

sonalno unijo, da se Hrvaška spoji z Avstrijo, a uprava Bosne in Hercegovine se naj prepusti Ogrski (?). — Nato se je debata prekinila ter se seja zaključila. Prihodnja seja bo v petek.

Iz odsekov in klubov.

Dunaj, 14. marca. V proračunskem odseku je izpovedal načelnik dr. Kathrein, da odsek še do Velike noči ne bo sgotovil svojega dela, ako se bodo rasprave v dosedanjem načinu nadaljevale. Odsek je nato načelnika enoglasno pooblastil, naj se dogovori s zborniškim predsednikom, da se odseku mesto dveh določilo trije dnevi v tednu za rasprave. — Potem je začel odsek razpravljati o izdatkih za umetnost in zgodovinske spomenike. Posl. Hofmann-Wellenhof je navajal, da si Štajerska zdrži sama deželni muzej z letnimi 148.000 K ter daje še razen tega 26.000 K za druge umetniške namene, a od države ne dobi skoraj ničesar. Posl. Dobernig je zahteval državno podporo koroškemu zgodovinskemu društvu za izkopavanje na Gosposvet-skem polju. — Vinorejski odsek je sklenil povabiti enega delegata deželnega kulturnega sveta v Tridentu ter trgovskih zbornic v Gradcu, Roveredu in Spljetu, končno še dva večaka za vino, da sodelujejo pri sklepanju zakona o umetnem vinu. — Obrtni odsek je sklenil izročiti vladno predlogo o spremembi in izpopolnitvi obrtnega reda svojemu pododseku. — Češki klub je sklenil, da bo glasoval za predlog dr. pl. Derschatte. — Tudi poljski klub se je danes posvetoval o isti zadevi. Dasi so sklepi strogo tajni, je vendar že znano, da bodo Poljaki glasovali proti predlogu. Govoril bo v imenu kluba poslanec D. Abrahamovic.

Protipoljska politika na Pruskem.

Berolin, 14. marca. Danes je bil v državnem zboru sprejet proračun za naselbinsko komisijo, ki ima namen, izpodrivati Poljake z njih rodne zemlje. Proti so glasovali Poljaki in katoliški centum. V imenu Poljakov sta govorila Starzynski in Mysielski, v imenu centuma pa posl. grof Praszma, ki se je pritoževal, da vlada noče naseljevati katolikov (ker bi se s Poljaki preje sporazumeli in asimilovali kot protestanti). Minister Podbielski je odgovarjal, češ, da katoliško časopisje ni hotelo delati propagande za vladno politiko.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 13. marca. Turška vlada poroča, da se več bolgarskih čet, med njimi mnogo begunov, pomika proti Kistendilu na turški meji ter se zbirajo v Plovdivu, da se posvetujejo o vpadu (?) na Turško prihodnje poletje. Nadalje pravijo turška poročila, da se pobira denar za macedonski odbor ter je kneževina

Bolgarska darovala 10.000 frankov. Na utrdbe samostana Kočode pri Plovdivu se baje dovažajo orožje in nekaj bataljonov odrine v Kistendil. — Vse skupaj so večinoma slobne turške izmišljotine. Turčija hoče na ta način metati evropskim silam pesek v oči, da ne vidijo njenega oboroževanja.

Sofija, 14. marca. Slovansko časopisje na Balkanu je polno poročil o grozodejstvih Arnavtov in o nasilstvih turških vojakov. Turški vojaki se namreč po vsakem spopadu z vstati kruto maščujejo nad mirnimi prebivalci ter v kristjanskih vaseh morijo, posiljujejo in požigajo.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 14. marca. Car je imenoval grofa Varonsov Daškova za namestnika v Kavkazu. V carjevem pismu na grofa je rečeno, da car upa, da se grofa posreči, pomiriti razburkano deželo.

Petrograd, 14. marca. O kmečkih nemirih prihajajo iz srednje države čimdalje resnejše vesti. V Kijevu in Črnigovu so uporneži požgali tri velike tovarne za sladkor. V gubernijo Črnigov je udrla iz Kursa nad 3000 kmetov. Proti upornežem sta odposlani dve stotniji vojakov. — Pri Dimitrovskem v orelski guberniji so kmetje oropali in opustošili graščinsko posestvo pok. velikega kneza Sergija. Požgali so tudi vse industrijske naprave.

Petrograd, 14. marca. V ministrskem svetu je baje car po sprejemu Kuropatkinove brzojavke ogorčeno očitil, da mu ministri prikri- vajo resnico o položaju v deželi. Le Trepov je zvest in delaven. Witte se je osmelil govoriti ter pripomnil, da je za ministre težavno, ostati na svojih mestih. Car mu je baje odgovoril: »Vi bodete šli, kadar sprejemem Vašo demisijo!«

Seja „Trg. in obrtne zbornice“.

(Konec.)

Razdelitev ustanov.

Na predlog zborniškega tajnika g. dr. V. Murnika se je razdelil na ustanovah učencem in učenkam na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani znesek po 1270 K, in sicer so dobili: Martine Fran 120 K, Cundrič Jernej, Cedilnik Eg, Cedilnik Fr., Pengal Iv., Peterlin And., Cvetnič Fr. in Vajd Peter po 100 K, Gregorec Ivan in Kleinstein Jul. po 80 K ter učenke: Škerlj Ana po 80 kron, Borštner Ivana, Bremc Mar., Fajgelj Alojzija, Markelj Amalija, Pirnat Ivana pa po 50 K.

O obdačenju družb z omejenim jamstvom

je poročal tajnik približno takole: Vlada je gospodski zbornici predložila načrt zakona o družbah z omejenim jamstvom. Ta zakon bi naj omogočil nov način industr. trg. organizacije. So to trgovske družbe, ki jim je glavni znak omejitev rizika vseh udeležencev. Upniki so navezani le na osnovno glavnico, katere višina se mora določiti v družbeni pogodbi, registrirati

kvah šomodske stolice. Vse to

jasno priča, četudi nimamo obsežnejših dokazil, da se je slovenščina v šomodski stolici prav dobro udomačila in utrdila. Ali žal, da doba slovenskega jezika ni trajala dolgo. Štefan Kuzmič je zatisnil za vedno svoje oči dne 22. decembra 1779. leta. Naslednik mu je bil Mihael Bakoš, kateri je župnikoval do 1. 1803., le leta 1784. ga je nadomeščal Mihael Horvat, ko je bil Bakoš v Križevcih. Bakoš in Horvat sta bila Slovenca. Mihael Bakoš se je poročil v Šaloveih v železni stolici in je bil pisatelj. Spisal je gradual: Krszcsánszke peszmene knige, katere so izšle še pred letom 1791. Drugo izdajo tega graduvala je preskrbel Mihael Barla 1823. leta.

Po smrti Mihaela Bakoša (1803) izpremenile so se dokaj razmere v šur-danski občini. Župniki so bili od-slej Mažari, in mi se moramo vprašati, kaj je bilo vzrok, da v šurdu niso več potrebovali slovenskih duhovnikov. V šurdu in okolici prednugačilo se je življenje Slovencev. (Dalje prih.)

in objaviti; jamstvo udeležencev je omejeno na osnovno vlogo, dolžnost k višjemu doplačilu pa se mora pogodbeno določiti. Nasproti akcijski družbi omogoča družba z omejenim jamstvom družabnikom ožji stik in boljše kontrolo; negotovitost deležev je zelo omejena.

Ná Nemškem se je izkazala družba z omejenim jamstvom zlasti srednji industriji kot izvrstno sredstvo za asociacijo kapitala in delavne moči. Načrt našemu zakonu je sestavljen po nemškem zakonu iz leta 1892. in gotovo je, da bi bil naš zakon največjega pomena za razvoj industrije, če bi omogočal, da bi tudi v davčnem oziru ne imele te družbe neugodnejšega stališča kakor na Nemškem. Splošno mnenje pa je, da bodo določbe načrta o obdačenju zavirale osnovo takih družb. Poročevalec je podrobno navajal te določbe: družbe so podvržene obdačenju po 2. poglavju zakona o osebnih davkih; podlaga za obdačenje je ista, kakor pri akcijskih družbah, torej bo nanjo navesti vse one trde določbe o pasivnih obrestih, odpisih itd. Izračunalo se je, da obdačeni znesek pri akcijskih družbah povprečno za 25%, presega izkazani čist dohodek. Naravno je, da morajo biti zastopniki trgovine proti temu, da bi se tudi družbe z omejenim jamstvom obdačile po določbah 2. poglavja, marveč podvržejo se naj 1. poglavju, to tembolj, ker bi bila podjetja, ki se obdačijo po 1. poglavju, katero določa 24%, prirastek k davčni glavni svoti vsake 2 leti, občnoto zadeta. Ta odstotek je določen z ozirom na postopno večji razvoj zlasti obrti in trgovine. Če bi se večje število podjetij osnovalo kot družbe z omejenim jamstvom, bi bilata podjetja podvržena obdačenju po 1. poglavju izdatno obremenjena, ker bi se zmanjšalo število malih podjetij. Gospodski značaj družb z omejenim jamstvom se bolj bliža podjetjem posameznikov in javnih trgovskih družb, kakor pa akcijskim družbam. Organizacija kot družbo z omejenim jamstvom bodo si izvolile družbe, ki bi se sicer osnovala kot javne trgovske družbe. K novoosnovanim družbam bi pa prišle še one, ki bi se spremenile iz že obstoječih podjetij posameznikov javnih trgovskih družb. Tako bi torej prirastek podjetij, podvrženih 1. poglavju, bil dosti manjši, kakor se je upošteval pri določitvi davčnega prirastka. Ni pričakovati, da bi se spremenilo veliko akcijskih družb v družbe z omejenim jamstvom. Ni se torej bati vladi znatnega zmanjšanja dohodkov iz akc. davka, ako bi se družbe z omejenim jamstvom podredile 1. poglavju. To zmanjšanje bi se lahko preprežilo, da se davka takih družb z omejenim jamstvom, ki nastanejo na novo in takih, ki so nastale iz akcijskih družb, ne sprejme v pridobinski kontingent. Prirastni odstotek k pridobinski glavni svoti pa bi se moral pri tem še vedno znižati. Da bi se dosegla edinstvo vseh zbornic v tem važnem vprašanju, je dunajska zbornica sklicala 20. m. m. konferenco zastopnikov vseh zbornic, kjer je prišlo v veljavno mnenje, da bi uvedba nove družbene oblike rodila le tedaj uspehe, ako bi se družbe z omejenim jamstvom podredile obdačenju po 1. poglavju, ki je tudi utemeljeno v principih tega zakona. Zato se je smatralo tudi za najumestnejše ne staviti posebnih predlogov glede obdačenja po 2. poglavju za slučaj, da bi vlada ne hotela ugoditi zahtevi obdačenja po 1. poglavju. Sprejela se je to mnenje kratko utemeljujoča resolucija. Poročevalec je prečital to resolucijo, ki zahteva obdačenje teh družb po 1. poglavju in odklanja vse v javnosti, kakor tudi v industrijskem svetu sprožene spremeni-valne predloge. Na predlog združenih odsekov je sklenila zbornica v zmislu teh izjavljanj in te resolucije vložiti petico v gosposko zbornico za spremembo določb o obdačenju teh družb.

Program za reformo in izpopolnitev del. zavarovanja. O tem je poročal zborniški tajnik g. dr. V. Murnik ter predlagal, naj bi se o programu, izdelanem od vlade, sklepalo na shodu vseh zbornic na podlagi poročila, izdelanega po poizvedbah, izvršenih od vseh zbornic po enotnem načrtu. Zbornica je pritrdila soglasno temu predlogu. O pripravih za morebitno carinsko ločitev je poročal tajnik približno takole: Razvoj političnih razmer na Ogrskem sili na to, da se resno uvažuje možnost, da se Avstrija loči carinsko od Ogrske, kolikor se tudi hladen razum in presodek upira mnenju, da bi bila ločitev mogoča. Naj se že izvrši ločitev ali ne, vsekakor zahteva previdnost, da smo pripravljeni. Zato se je v srednjem mestu zbornic, ki je dovršilo obsežno delo priprav za razne trgovinske pogodbe, sklenilo,

da je na podoben način, kakor pri teh pripravah, zbrati vse material, potreben za presojo gospodarskega razmerja med Avstrijo in Ogrsko. Če bi tudi ne prišlo do ločitve, bo vse, kakor nabran material jako dragoceno in tudi sicer poraben. Združeni odseki so bili torej mnenja, da bi zbornica tudi v bodoče ostala zastopana v srednjem mestu in predlagali, da je pritrditi sklepu, da je zbrati vse za eventualno ločitev Avstrije od Ogrske potreben informativni material. Temu predlogu je zbornica pritrdila.

Raznoterosti.

Zbornica je odklonila prošnjo za zvišanje prispevka za vzdrževanje obrtne nadaljevalne šole v Šmartnem pri Ljuti iz proračunskih ozirov, in sklenila, da se nadeže nove razkarnice, ki jih je sestavila statistična centralna komisija na podlagi zadnje obratne štetve.

Kregarjevi nujni predlogi.

Svet. g. Kregar je dobil nato besedo, da utemelji nujnost svojih predlogov, da naj trgovska in obrtna zbornica pozdravi z veseljem sklep obrtnega odseka v državnem zboru, da se spremeni obrtni red, in izrazi nado, da se bo odsek pri tem oziral zlasti na želje in potrebe malih obrtnikov; da naj trgovska in obrtna zbornica nakupi primerno število eksemplarov od »Slovenske krščansko-socialne zveze« izdane knjige »Obrtni red« in jih brezplačno razdeli med kranjske obrtne zadruge in da naj napravi primerne korake proti sleparstvu z zlatimi in srebrnimi odlikovalnimi kolajnam.

O teh predlogih se ni moglo razpravljati, ker je zbornica med govorom, s katerim je g. Kregar utemeljeval nujnost, postala nesklepčna.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. marca.

— „Slovenec“, uradno glasilo ljubljanskega škofa, se je tako odvalil poštenja in privadil laži, da ne more nobene stvari več povedati tako, kot je res. Člankoma »Tages-pošte« in »Grazer Tagblatt«, ki se pečata z novoizvoljenimi častnimi občani jeseniškimi, je posvetil notičico, v kateri trdi, da je liberalna stranka vsled pogodbe zavezana, da mora braniti nemško posest. To je infamija, katere so zmožni le paten-tirani lažniki okrog »Slovenca«, kateremu smo že tisočkrat povedali, da to ni res. In vendar to klerikalno trobilno otresa svoj strupeni jezik dan na dan in premleva stare pogrete laži! Fej!

— Nov škandal. Mnogokrat smo se že pečali »Zadružno zvezo«, katere revizorji so jako vestno falsificirali bilance povsod, kjer so našli kak primankljaj. Danes pa pribijemo dejstvo, da je poljedelsko ministrstvo dovolilo Zadružni zvezi zopet podporo 10.000 kron v pokritje upravnih in revizijskih stroškov za leto 1904. To je politična korupcija in drugega ni!

— Duhovnik — oderuh. Dne 11. t. m. umrla je v Preserju žena železniškega čuvaja A. Hrovatina na vnetju trebušne mrene. Ker je bila rajnka doma v Borovnici, zato je presila v oporoki med drugim tudi za to, da se jo pokoplje na ondnotnem pokopališču. Za izpolnitev te želje storil je mož potrebne korake, moral pa je tudi mastno plačati. V Borovnici je pristopil ondnotni župnik in spremlj sprevod do pokopališča (10 minut). Strmel je mož, ko je moral za to kratko pot plačati 34 kron reci: štiriintrideset kron. Jasen zgled kršč. ljubezni. Duhovnik, ki živi v preobilici, odira sloje, ki-z največjo težavo služijo vinarje. Pa piše „Slovenec“ poln sočutja o slabih gmotnih razmerah p. n. gospodov farjev.

— Nova zaušnica vlade Slovincem celjskega okraja. Štajerska deželna vlada prišči-pne in pritise Slovence, kjer jih le more. Nov dokaz za to imamo zopet. Zdaj razpuščeni okrajni zastop celjski je nastavl okrajne cestne komisarije, ki so bili vsi Slovenci. C. kr. vladni komisar pl. Lehman, kateremu se je poverilo od predsedništva c. kr. na-mestnije v Gradcu začasno vodstvo poslov okrajnega zastopa v Celju, je pa na svojo pest odstavil vse sloven-ske okrajne cestne komisarije in mesto njih nastavl same odločne nasprot-nike Slovencev, kakor so dr. Šehurbi

vajal ga ni grški jezik, mislil in pisal je v duhu slovenskega jezika, kakor ga je mati učila. Zajemal je iz prist-nega, narodnega zaklada, kar daje njegovemu delu največjo vrednost.

Take ogromnega dela ne bi mogel Štefan Kuzmič nikdar sam izdati. Imel ni pokrovitelja, kateri bi se zanimal v onem času za njegovo delo, ali imel je za seboj svoj slovenski narod, katerega je ljubil iz dna duše, in kakor da bi se opravičeval, rekel je, da imajo tudi Slovenci, prebivajoči med Rabe in Muro, pravico pisati knjige v svojem „staroslovenskem“ jeziku. V predgovoru se nam pripoveduje, da so teh Slovencev starši že mnogo časa željno pričakovali „Novega zakona“, katerega jim je on iz grškega z mnogim trudom preložil. Vsi Kuzmičevi rojaki so prinašali doneske in tako je zagledal svetlost ali „bil štampan „Novi zakon“ s ztroskom vnuogi vŕni dŭsicz“. Tako je ob občni podpori prišel na svet „Novi zakon“, katerega so imeli Kuzmičevi rojaki „v poštenju in časti“, ker to jim je bil „od srebra in zlata dragši kinč.“

Štefan Kuzmič je vse storil, kako bi utrdil svoje rojake v veri. Dal jim je katekizem, molitve, pesmi, svetih apostolov dejanja, novi zakon in Abc, a vse to v lepem in krepkem „staroslovenskem“ jeziku. Bolj nego v šurdu potrebovali so teh knjig Slovenci v zaladski stolici, kjer tačas niso imeli duhovnikov. Novi zakon je že doživel četrto izdajo, kar je dokaz, da se ta knjiga mnogo rabi in čita. Poleg cerkve skrbel je za šolo in je sestavil „ABC“.

Njegova je zasluga, da je vestno izvrševal, kar so zahtevali njegovi rojaki. A ti so zahtevali, da se v slovenskih cerkvah glasi slovenska beseda. Dognal sem, da se je slovenski jezik glasil ne samo v šurdu, nego tudi v drugih župnijah šomodske stolice. Tako je pastor Štefan Balir imel v župniji Szent Király slovenske propovedi in da so se v Berénju Slovenci izpovedavali v slovenskem jeziku. Bilo pa je to okoli 1810. do 1820. leta, torej še pred dobrimi osemdesetimi leti razlegala se je slovenščina po cer-

v Celju, vinski trgovci Pallos v Celju, neki Krenn v Vojniku, štorški tovarnar Jellek in bivši nemškotarski župan teharski Gorišek. Vlada je s temi ukrepi storila novo silovitost in nov čin samovolje, zadela je Slovence celjskega okraja novo zasušnico!

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v četrtek, ni slovenske predstave, ker se je ta dan zamenjal za nedeljo dne 19. t. m. Prihodnja predstava je šele v soboto, dne 18. t. m., in sicer narodna opera: „Poljub“. Po povesti Karoline Světle češki spisa Eliška Krásnohorská. Poslovenil prof. Anton Funtek. Uglasbil Bedřich Smetana. Ta opera, ki se že dolgo vrsto let ni predstavljala na slovenskem odru, velja za eno najlepših, če ne za najboljšo delo genialnega češkega komponista. Predstava se vrši na korist zaslužnemu kapelniku slovenske opere g. Hilariju Benišku, in sicer v abonementu na „par“. — V nedeljo, dne 19. t. m. ponavlja se opera „Poljub“ na „nepar“, popoldne je pa izven abonementa dijaška predstava Schillerjeve „Device Orceanske.“

— Slovensko gledališče. Končno se je tudi na slovenskem odru vpriporila svetovno slavná drama velikega ruskega pisatelja in moralista Lava Nikolajeviča Tolstega „Moč teme“. To mogočno in znamenito delo se ne da kar na kratko oceniti. Z nekaterimi, če tudi morda preglančnimi vrstami se „Moč teme“ ne da karakterizirati niti kot umotvor, kaj šele kot delo, v katerem je kristalizirano Tolstega svetovno naziranje. Treba je, da se poprej vsaj nekoliko pejsne temeljni nazori Tolstega o življenju in o ljudeh. Tega je treba toliko bolj, ker smo včeraj opetovano slišali mnenje, da je „Moč teme“ podobna Gorkega začetkom te sezone vpriporjeni drami „Na dnue“. To pa ni res. „Moč teme“ in „Na dnue“ sta si po svoji tendenci direktno nasprotni deli, kajti vsako sloni na popolnoma drugačnem naziranju. Nasprotje je tako veliko, da je Lev Nikolajevič Gorkega dramo „Na dnue“ direktno obsodil. Vzpričo temu se nam zdi potrebno, da iz pregovorimo o „Moči teme“ nekaj več, kakor je sicer običajno, in se za danes omejimo na konstatiranje da je igra pri sinočni prvi predstavi napravila na vse občinstvo najmočnejši vtis. Pretresljiva drama se je pa tudi za naše razmere veledobro igrala. Bila je prav elitna predstava, kakršnih v letošnji sezoni nismo dosti videli. Predstava je bila v vseh detajlih skrbno pripravljena, ensembli so bili spretno aranžirani in posamezni značaji dobro izvedeni. Pri vsem se je videla neka enotnost, neka ne ravno navadna uglajenost. Vse se je tako ujemale, kakor posamezni instrumenti v dobrem orkestru, in zato je bil tudi vtis tako velik in pretresljiv. Izmed posameznih igralcev se je najbolj odlikoval g. Boleška, ki je igral naivnega kmetakega filozofa vsesokoz markantno in s tolikim talentom, da mu je občinstvo na javni sceni piskalo. V tej igri se je zopet pokazalo, kaj zna g. Boleška, kadar hoče; samo škoda, da je v celi sezoni le v igrah „Na dnue“, „Mladost“ in „Moč teme“ imel to dobro voljo. Gospa Danilo va je igrala glavno žensko vlogo Anisjo. Igrala jo je z živim temperamentom in s pravo dramatično energijo ter vse karakteristične momente jako dobro pogodila in jih umetniško izvedla. Staro Matrono je igrala gospa Dragutinovičeva. Znala je svojo vlogo prav značilno in dobro izvesti. Gd. Spurna je imela sicer majhno vlogo, a to je igrala odlično. Nikito Akimida, žrtev ženske zapeljivosti, je igral g. Dobrovolny. Ustvaril je interesanten tip naturalističnega značaja in se zlasti v prizoru, ko se javno izpove svojih zločinov, povzpelo do tolike umetniške višine, da mu gre toplo priznanje. Originalen je bil gosp. Verovšek v vlogi starega hlapca; izvedel je to vlogo drastično, a vendar naravno in nepretirano. Tudi g. Dragutinovič je imel jako le uspeh; zlasti pretresljivo je bilo umiranje. Sploh se mora pripoznati vsem igralkam in igralcem, ki so nastopili, da so se vsak po svojih močeh kar najbolje potrudili. Dobili so za svoj trud najlepše zadoščenje, dosegli so tako velik uspeh, da ena njih v tekoči sezoni ni bilo ravno mnogo zabeleži.

— Komorni koncert „Glasbene Matice“ bo v petek, dne 17. marca 1905, v veliki dvorani „Mestnega doma“. Sodelujejo: Gospica Mira Dev, koncertna pevka iz Ljubljane, in komorni kvartet iz Prage: gg. Jiří Herold (I. violina), Bohumil Brož (II. vi-

olina), Oldřich Vávra (viola) in Maks Škvor (violončelo). Spored: I. B. Smetana: Komorni kvartet sli mojega življenja. E. Mol. I. Allegro vivo appassionato. II. Allegro moderato (a la polka) III. Largo sostenuto. IV. Vivace. 2 a) K. Löwe: Div. Nordiska balada. b) P. I. Čajkovskij: »Zapoj mi pesem, o mati!« c) A. Laiovic: »Kaj bi le gledali!« d) Dr. G. Křek: »Tam sunaj se sneg!« d) K. Löwe: Zvonarjeva hči. Pesmi. Poje gd. Mira Dev. 3. Wieniawski: Fantazija na motive Gounodove opere »Faust«. Za violino s spremljevanjem klavirja. Svira primarij kvarteta g. Jiří Herold. 4. a) C. Thomas: Arija iz opere »Mignon«. b) K. Goldmark: Studenček. c) A. Grieg: Pesem Solveyge. d) O. Dev: Ptica. d) J. Procházka: »Zvezde žarijo«. Pesmi. Poje gd. Mira Dev. 5. Dr. A. Dvořák: Komorni kvartet. As-dur. Op. 105. I. Adagio ma non troppo. Allegro appassionato. II. Molto vivace. III. Lento e molto cantabile. IV. Allegro non tanto. Začetek ob polu osmih zvečer. Cene prostorov: Sedeži po 4, 3 in 2 K, stojišča po 1 K 20 h, za diake po 40 h se do bivajo v trgovini g. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blaginji.

— Koncert „Glasbene Matice“ v Trstu. Zanimanje za izlet pevskega zbora „Glasbene Matice“ dne 25. in 26. marca v Trst je po Ljubljani zelo živahno. Saj pa tudi ni kmalu tako lepe prilike, pogledati si Trst. Vozil bo poseben vlak, ki bo odhajal dne 25. iz Ljubljane med 6. in 7. uro zjutraj, vračal pa se iz Trsta dne 26. zvečer med 8. in 9. uro. Nujno je potrebno, da se vsi, ki se mislijo udeležiti izleta, čim prej oglasijo v trgovini go spoda Lozarja na Mestnem trgu.

— V telovadbi se podučujejo v „Narodnem domu“ dečki in dijak vsak torek in četrtek od 5 do 6. ure. Mesečina 1 K, sinovi članov »Sokola« polovico. Revne učence se na podlagi prošnji, potrjenih od šolskega vodstva, oprosti mesečnine. Obisk te telovadbe v skladu sklepa deželnega šolskega sveta ni zabranjen. Vsak dijak mora zglasti vstop šolskemu ravnateljstvu.

— „Slovensko planinsko društvo“ v Ljubljani sprejme oskrbnico ali oskrbnika 1) za Aljažev dom v Vratih (planinska restavracija) in 2) za Kadišnikovo kočjo na Golici. Ponudbe naj se pošljejo do srede meseca aprila t. l. osrednjemu odboru »Slov. plan. društva« v Ljubljani, kjer se dobe tudi podrobna pojasnila.

— I. hrvatsko društvo „Kolo“ v Ljubljani priredi dne 2. aprila t. l. svoj pomladanski koncert z obilnim programom v areni »Narodnega doma«. Prosjijo se ostala slavna društva na blagohotni ozir na ta dan.

— Električno razsvetljavo vpelje v Poljčanah — v vasi in pri kolodvoru — mlinar Ad. Kandoin.

— Zgorel je v Vučji vasi pri Ljutomeru posestnik Prelog v svojem gospodarskem poslopuju. Zažgal je najbrže sam v pijanosti.

— „Sava“, društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju, ima svoj II. izredni občni zbor v sredo, dne 15. sušes, ob polu dveh v društvenih lokalih (VIII, Alserstrasse 7).

— Umrl je danes ponoči v Trstu glavni urednik lista »Il Sole«, Rikard Camber. Pokojnik je bil kot žurnalist res znamenit.

— Avstrijski „Lloyd“ se ne preseli iz Trsta na Dunaj, pač pa se to vprašanje reši na ta način, da bo upravni svet moral vsak mesec imeti po eno sejo na Dunaju.

— Mlada pustolovka. Že nekaj dni je nastopala v Trstu z izmišljenim imenom lepa in elegantna mlada dama ter oslepila razne tverdke. Sedaj je pustolovko le dobila policija v roke. Ista je 21letna Eliza Farfolja iz Trziča.

— Orožništvo je prijelo zelo nevarnega tatu, 57letnega Franceta Fortunu iz Gorenje vasi pri Poljansh nad Škofjo Loko. Fortuna je bil že 8-krat zaradi tatvine kaznovan in je lansko leto izvršil tudi v Kolodvorskih ulicah več tatvin. Zadnjo je bil izvršil v frančiškanski cerkvi. Navedene hodi rad po božjih potih in cerkvenih shodih, kjer krađe, kar mu pride pod roko. Dolgo so ga zasledovali in vendar je prišel slednji pod ključ, odkoder se najbrže ne boče tako hitro povrnil. Njegova slika diči tudi hudodelniški album pri ljubljanski mestni policiji.

— V naglici. Včeraj je dobila mestna policija od nekega brzojavno obvestilo, da se boče odpeljalo v Ameriko več fantov, o katerih se sluti,

da je eden ismed njih ismaknil hranilnično knjižico s 2600 K. — Kmalu je došla druga brzojavka, v kateri sta bila dva osumljena navedena po imenih. Začelo se je okoli kolodvora dvigavanje in v kratkem so bili vsi osumljeni v polijejski stražnici, kjer so jih začeli osebno preiskavati. V tem pa je došlo tretje brzojavno navedeno, da se je knjižica našla doma. Fantje so se nato veseli odpeljali proti »ljubljenim deteljem«.

— Trpinčenje živali. Včeraj je mehar A. B. na vozu imel teleta in prašiče tako gosto naložene, da se žival ni mogla nikamor ganiti. — Blumauerjev hlapec Lovrenčij Škofje je pa tako preobložil voz s drvi, da ga konja po Karlovski cesti nista mogla izpeljati. Sele po stražnikovem posredovanju je izločil polovico drv in še ostalo polovico sta konja komaj speljala. Oba se bočeta pripeljala, da se mora imeti tudi z živino usmiljenje.

— Oskrumba. Mestni policiji je prišlo na uho, da 52letni čevljar Anton Erbežnik, stanujoč na Glincah št. 80, izvršuje v svojem stanovanju s neko 9letno deklico, ki mu nosi popravljanje obuvalov, pravečate orgije. Erbežnik je dekleto vselej zaklenil v sobo in jo vključ upitju ni preje izpustil, da je zadostil svoji pobotnosti. Erbežnik je bil prišedi v Ljubljano v neko gostilno sasačen in aretovan.

— Prepričena izselitev. K tozadevni včerajšnji notici se nam še poroča, da je Janežičeva povedala, da ima še svoj napolnjen koček v Šiški pri svojih sorodnikih, kjer so ga res dobili. In da je dala neki svoji prijateljici na Grosupljem spraviti čez 600 K, katere je bila iskupila za njo od gospoda Urbanca zaupano blago. Tudi te so baje že dobili in jih dobi g. Urbanc nazaj.

— Nesreča. Predvčeršnjim ob 8 uri zvečer je prišel krojaški pomočnik Jožef Kušar domov na Emonsko cesto št. 2. Ko je šel v temi po dvorišču, se je zadel v oje na dvorišču stoječega voza v trebuh tako močno, da se mu je našel mehur. Ili je moral v deželno bolnišnico.

— Nočne veše. Danes ponoči je policija aretovala tri nočne veše, ki so se potikale po mestu brez vsakega dela in jela. Ena ima tudi za Ljubljano prepovedan povratek.

— Delavsko gibanje. V soboto se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 28 Črnogorcev in 10 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 30 Hrvatov. — Na Jesenice je šlo 50 v Heb pa 70 Hrvatov. — V Meran je šlo 100 Črnogorcev, na Dunaj 150 Lahov, na Westfalsko pa 40 Hrvatov. — Z Dunaja je prišlo 40 Kočvarjev, iz Hrušice pa 70 Hrvatov in Ogrov. — V nedeljo je šlo v Ameriko 16 Hrvatov, v Heb jih je šlo 50, na Jesenice 45, v Selško dolino na Koroskem 6, v Hrušico 9, v Maribor pa 5. — 28 Spodnještajercsev je šlo v Hrušico, 8 pa v Trbiž. — 18 Lahov je šlo v delo na Opčino pri Trstu, 44 pa v Lesce. — V ponedeljek je šlo v Ameriko 241 Macedoncev, 200 Črnogorcev, 210 Bolgarov, 190 Hrvatov in 190 Slovencev, nazaj je pa prišlo 50 Hrvatov. — V Heb je šlo 100, v Incomst 90, v Meran pa 105 Hrvatov. — 190 Črnogorcev je šlo na Westfalsko, 200 Hrvatov in Ogrov na Jesenice, v Hrušico pa 90 Macedoncev. — Iz Hrušice je prišlo 40 Macedoncev in Ogrov, iz Westfalskega pa 90 Hrvatov. — Včeraj se je odpeljalo v Ameriko 230 Slovencev in 14 Hrvatov, nazaj pa je prišlo 15 Slovencev, 20 Hrvatov in 7 Macedoncev. — V Heb je šlo 63, v Lesce 17, v Podbrdo pa 50 Hrvatov. — 8 Hrvatov je prišlo iz Hrušice, 30 krošnjarjev Kočvarjev pa z Dunaja. — 2 Macedonca, ki sta hotela iti v Ameriko, so v Bazlu zaradi boleznih v glavi, oziroma na obeh vrnili nazaj. Tu sta pristo-voljno prespala na magistratu in trdila, da nimata denarja. Ko so ju pa preiskali, so našli pri njima toliko denarja, da se bočeta lahko peljala dalje.

— Izgubljene in najdene reči. Ga. Marija Ebnerjeva je izgubila črno denarnico, v kateri je bilo 10 K 20 vin. denarja. — Blagajničarica ga. Adela Loomova je izgubila zlat prstan, vreden 8 K. — Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, oziroma najdena denarnica z manjšo vsoto denarja, površnik, torbica s pahljačo, zavitek praznih vreč in star dežnik. — Posestnik Štefan Pucelj iz Žlebiča je včeraj izgubil 150 K. — Zadnji čas je neki gospod v neki kavarni ali gostilni pozabil 24 K vredno črno palico s srebrnim držalom. Odda naj se na magistratu. — Neka služkinja je izgubila den. 14. t. m. od polu 5. do 6. ure popoldne med hojo od južnega kolodvora po Bleiweisovi cesti, Fran Jožefovi cesti mimo gledališča, po Knafljovi ulici, Solenburgovli ulici, skozi »Zvezdo«, po Židovski ulici do Jurčičevega trga zapuščen ovitek brez naslova s pismom. Pošten najditelj se prosi, da odda

najden ovitek gospe P. Hauptman na Jurčičevem trgu št. 2, drugo nadstropje.

— Izgubila se je nemško pisana izjava pretečeno soboto od Brega šes Radeškega most do magistrata. Odda naj se pri magistratu na stražnici.

— Ljubljanske društvene godbe koncert se vrši danes svačer v »Narodni kavarni«, Gosposke ulice. Začetek ob 9. uri. Vstop prost.

*** Najnovejše novice.** — Duhovnikom je obisk gledališča prepovedan v kneževini Reuss, in sicer z »najvišjega mesta«. Tudi »napredek« v Nemčiji!

— Umrl je v Tešnu bivši državni poslanec vitez Bees 81 let star.

— Princ Viktor Napoleon je priobčil v »Figaru« članek proti odpovedi konkordata na Francoskem. Princ gotovo potrebuje za svoje zasebne cilje papeževe pomoči, papež pa njegove.

— Defraudant. V Eisenbergu pri Frankfurtu so zaprli odvjetnika in podžupana Schöppeja, ker je poneveril nad 200.000 mark.

— Španski kralj Alfonz pride 30. maja v Pariz, kjer ostane do 5. junija.

— Italija se oborožuje? Baje se potrjuje vest, da hoče Italija žrtvovati 200 milijonov lir, da si utrdi meje na severu in vzhodu.

— Promocija Japonke. Na vseučilišču v Marburgu je bila te dni promovirana doktorjem medicine mlada Japonka Tada Urata iz Kumanote.

— Strajk rudarjev v Belgiji je končan.

*** Pruski ministrom so se plače zvišale.** Dosedaj je dobival vsak pruski minister po 36.000 mark letne plače, v zadnjem zase danju pa je državni zbor sklenil, da se zvišajo plače na 50.000 mark.

*** Zeleni Angleži.** Za letošnjo sezono prevladuje v Londonu zelena barva. Po vseh trgovinah je razstavljeno zeleno sukno, zeleni klobuki, zelene kape, celo srajce so zelenkaste. Seveda se bo zelena strast oprijela tudi drugod »modernih« Evropejcev.

*** Predsednikova pijača.** Odkar je kongres v Washingtonu pred par leti sklenil, da se v kapitol-ski restavraciji ne sme prodajati alkoholna pijača, imajo senatorji med odmori priliko, da opazujejo s strahom, kako pripravljata natakara za senatnega predsednika pijačo. Najprej odcedi iz mnogih pomaranč sok v visoko čašo ter ga primeša s sladkorjem in sodovico; k temu se prilije navadna kupica smetane, končno pa se v zmes vbijeti še dve sirovi jajci. Vse to dobro pomeša ter brž odnese predsedniku.

*** Hude kazni.** Pred dobrimi 50 leti si je izmislil angleški sodnik v Dartfortu poseben način, zaježiti naraščajoče potepuštvu. Odredil je, da se je moral vsak potepuh, ki je prišel v prisilno delavnico, dvakrat na dan v mrzli vodi kopati. Še bolj kruto kazeno so imeli v Holandiji pred 100 leti za delomrzne ljudi. Vsak tak malopridnež je moral iti v ta namen narejen vodnjak, kjer mu je segala voda do ram, in tukaj je moral v mrzlem elementu šest ur vodo pumpati. Sesalka pa je bila tako napravljena, da je začela voda v vodnjaku naraščati obsojencu proti glavi, ako je prenehal delati.

*** Glavobol.** Če ti kri preveč sili v glavo, vzemi toplo za noge, seveda 2–3 ure po obedu. Vodi primajšoj malo kisa in soli. Mesto tega namočiš lahko zvečer bele nogavice v mrzli vodi, jih dobro izžmeš, oblečeš ter se v postelji dobro pokriješ z volneno plahto. V takih nogavicah ostaneš lahko vso noč. Tudi smeš to večkrat ponavljati; seveda moraš biti pri tem previden, da nikdar ne vstaneš, dokler niso noge popolnoma suhe. Pa nervingno glavobol pa pij čaj iz melise in oranžnega cvetja. V vrel krop deni peščico tega čaja ter pusti, da se kuha 5 do 6 minut. Tak čaj pomaga tudi onim, ki trpe na pomanjkanju spanja.

*** Nepotrebni zemljevid.** Francozi slovijo po splošnem nepoznanju zemljevida. V neki vasi francoskega okraja Aube je posilil ne davno učitelj župana za nakup zemljevida Evrope v šolske namene. Župan je proročno predložil v prvi obdinski seji. Dolgo so o tem debatovali, končno pa je izjavil neki obdinski svetovalec: »Gospoda! Ne morem uvideti potrebe takega zemljevida. Kdo ve, ali bo sploh kateri naših otrok kdaj stopil na tla Evrope.« — Ta pomislek se je zdel vsem upravičen, in šola ni dobila zemljevida.

*** Zenačenje.** V monakovski »Aersthie Rundschau« se bero: Ker dobimo zdravniki pogostokrat nenarodne poštna pošiljave, bo nastopen slučaj gotovo zanimal vsakega. Neki zdravnik je dobil po pošti 150 smodk, katerih ni naročil, araven pa račun, glaseč se na 15 mark. Odpošiljatelj

je zapisal: »Sicer niste naročili smodk, vendar si usojam vam jih poslati, ker sem prepričan, da vam bodo izborno ugajale.« Zdravnik je poskušil blago in uvidel, da je dobro in pokadil vse smodke. Nato pa je naredil 5 receptov po 3 marke, jih poslal trgovcu in zapisal na listek: »Sicer niste zahtevali od mene nikakega zdravniškega sveta, vendar si usojam vam poslati priložena navodila in upam, da boate s njimi prav zadovoljni. Blagovolite ta snesek uporabiti za zenačenje svojega računa.«

*** Pred sodiščem sta se zaročila** v Parizu morilec Lucien Janin in tatica Albertina Bouvrot, katera je že pred sedmimi leti vezala nežna vez sladke ljubezni. Varovana od čuvajev postavte sta si prisegla drug drugemu znova zvestobo in ljubezen v Kaledonijo, kamor pošljejo morilca in kamor mu je Albertina obljubila priti, seveda če sodnija ne prekrži celega računa. Zagovornik je v tako vznesenih besedah in tako genljivo govoril o ljubezni tudi največjega hudodelca, da so sodniki dovolili, da se transportirata hudodelnika skupaj v Kaledonijo, obenem pa so jima dali tudi svoj blagoslov za srečen zakon.

*** Časopisje na Angleškem.** V angleški državi izhaja dandanes 2461 časopisov in listov; Anglija sama ima 1881 časnikov, 436 v Londonu in 1445 v provincijah; Wales ima 111 časopisov, Škotsko 261, Irsko 191 in otoki 17. Od teh je dnevnikov 184 na Angleškem, 7 v Walesu, 18 na Škotskem, 11 na Irskem in 4 na otokih. Leta 1846 je bilo v celi angleški državi le 551 časopisov in listov, od katerih jih je 14 vsak dan izhajalo.

*** Pet novih gledališč** zidajo v Londonu. Imajo jih sicer že 25, toda v zadnjem času je bil tak naval nanje, da jih je še nekaj potrebnih. Širi se že skoraj popolnoma gotovo, peto pa začno v kratkem graditi.

Književnost.

— Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod. S poljudnim opisom človeškega telesa. 4 natis. Cena 1 K, po pošti 1 K 10 v. Dobiva se v Zvezni trgovini v Celju. Knjižica je prav dobro sestavljena. Škoda, da se čisto nič ne ozira na neko posebno vrsto bolezni, katere je tudi na kmetih silno mnogo. Prav v tem oziru bi bili ljudje potrebni pouka, ker se največkrat iz sramežljivosti in upajo do zdravnika.

— „Historija srednjega vijeka“. Ravnokar je izšla tretja knjiga znamenitega dela umrlega zagrebškega vseučiliškega profesorja in akademika Natka Nodila o zgodovini srednjega veka. Ta knjiga obsega razdobje od l. 566. do 641. (Varvarstvo otima mah nad Bizantijom, do smrti cara Heraklija.) Ogromni material je v uporabi s čudovito natančnostjo in pri tem je to učeno delo pisano tako živo in zanimivo, da je čitanje pravi užitek. Hrvatje so s tem delom dobili monumentalno delo. Naročbe je pošiljati tiskarni Mile Maraviča v Zagrebu. Cena 6 kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. marca. Čuje se, da je dvornim in vladnim krogom debata zastran Derschattovega predloga glede razmerja med Cislitvansko in med Ogrsko jako neprijetna in da poskušajo doseči, da bi se predlog na kak lep način pokopal.

Rim 15. marca. „Avanti“ prijavlja senzacionalne obdolžitve proti Fortisu. Sodi se, da Fortisu ne bo mogoče sestaviti ministrstva, dasi ga podpirajo vojaški krogi, smatrajoč ga za pravega moža, ki poskrbi bogato za armado in za mornarico ter za bodočo vojno z Avstrijo.

Petrograd 15. marca. V Har-kovu so revolucionarji provzročili požar, ki je upepal eno celo ulico. Škoda je ogromna.

Petrograd 15. marca. Policija v Moskvi je našla skrivališče bomb in razstreliv.

London 15. marca. Nekateri listi poročajo, da se je v Moskvi ob zidu Kremlja zgodila močna eksplozija.

Rusko-japonska vojna.

London 15. marca. Iz Tokia se poroča, da so Japonci v gorovju pri Hielinu vjeli večje število ruskih častnikov in vojakov.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravnih neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljiva velja 2 K. Po postnem povzetju razposilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na desni je izrecno sahtevati MOLL-ov prepat, samamovan s varnostno znamko in podpisom. 3 7-4

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo av. Cirila in Metoda: gđ. Albina Praprotnik, učiteljica v Ormožu 4 K nabrala v veselju družbi v hotelu Lackner v Ormožu. — Gđ. Karla Lunderova, poštna uradnica v Lescah 2 K nabrala v zabavnih družbi. — Fr. I. tehnik, v Pragi 1 K 20 v., nabral ket predsednik odseka globo za sestavo programa in preosnovitev poslovnika slov. akad. društva „Ilirija“ v Pragi. — Gospa Franciška Geršič, 6 K in Gospa Elizabeta Herca 6 K mesto venca na krsto Jerice Verbič roj. Geršič. Skupaj 19 kras 20 vin. — Srčna hvala! — Živili!
Za učiteljski konvikt: Gg. Janko in Jela Rahne. na Brdu 25 K mesto venca na grob gospe Fani Orožneva. Srčna hvala! Znesek sme izreči g. J. Dimnik.
Za dijaško podporno društvo „Radogoj“ Gđ. Lina Koprivšek, profesorjeva soproga v Mariboru 10 K mesto venca na krsto svoji ljubi prijateljici gospe Fani Orožnevi. Iskrena hvala!

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:
Dne 9. marca: Martin Dolinar mlinar, 73 let, Myodogenaratio cordis.
Dne 10. marca: Ivan Hauptman, lajnar, 39 let, Caries mult.
Dne 11. marca: Meta Žitnik, delavčeva žena, 49 let, Emphysema pulm.
V hiralnici:
Dne 11. marca: Marija Arhar, delavka, 47 let, Oedema pulm.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dnu. borze 14. marca 1905.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	100-40	100-60
4 1/2% srebrna renta	100-35	100-55
4 1/2% avstr. krona renta	100-35	100-75
4 1/2% zlata	120-05	120-25
4 1/2% ogrska krona	98-40	98-60
4 1/2% zlata	118-95	119-15
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4 1/2% posojilo mesta Split	100-50	101-50
4 1/2% Zadar	100-—	100-—
4 1/2% bos. here. žel. pos. 1902	101-70	102-70
4 1/2% češka dež. banka k. o.	100-15	100-65
4 1/2% „i. o.“	100-15	100-65
4 1/2% zast. pisma gal. d. hip. b.	101-50	102-30
4 1/2% pešt. kom. k. o. z.	107-65	108-65
4 1/2% 10% pr.	100-10	101-—
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	100-—	101-—
4 1/2% ogrska cen.	100-50	101-20
4 1/2% dež. hr.	100-—	101-—
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100-75	101-75
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	99-—	99-—
4 1/2% obl. češke ind. banke	99-50	100-—
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	319-50	321-25
4 1/2% juž. žel. kup. 1/2% i.	101-20	102-20
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	189-25	191-25

Srečke.	1860-1/2	1864
Srečke od 1. 1860-1/2	280-—	282-—
„ 1864	173-50	175-50
„ tiskne	308-50	318-—
„ sem. kred. I. emisije	304-50	314-50
„ II.	281-—	285-—
„ ogr. hip. banke	113-—	117-—
„ arške a. frs. 100-—	142-50	143-50
„ turške	25-50	27-50
Bankila srečke	487-—	497-—
Kreditne	79-—	83-—
Inomoeke	68-—	71-—
Krakovske	67-—	71-—
Ljubljanske	58-—	60-—
Avst. rud. kriša	38-—	42-—
Ogr.	65-—	69-—
Rudolfove	76-—	81-—
Saleburške	542-—	552-—
Dunajske kom.	92-50	93-50

Delnice.	1863	1864
Jake železnice	1644-—	1653-—
Drjavne železnice	680-50	681-50
Avst.-ogrske bančne delnice	794-50	797-50
Avst. kreditne banke	250-—	250-25
Ogrske	660-—	666-—
Žrnovstenske	525-—	525-—
Premogokop v Mostu (Brüx)	2658-—	2668-—
Alpnske montan	541-—	543-—
Prške žel. ind. dr.	275-—	280-—
Elma-Murányi	575-—	579-—
Trboviške prem. družbe	168-—	171-—
Avst. orožne tovr. družbe	11-30	11-34
Češke sladkorne družbe	19-06	19-08

Valute.	11-30	11-34
Č. kr. seklin	28-46	28-54
20 franki	23-88	23-96
20 marke	117-22	117-42
Sovereigns	95-25	95-45
Marke	252-75	253-75
Laški bankovi	4-84	5-—
Rublj.		
Dolarji.		

Žitne cene v Budimpešti.

Termin.	100 kg. K	19-36
Pšenica za april	100	19-16
Pšenica „ maj	100	17-04
Pšenica „ oktober	100	15-46
Rž „ april	100	15-36
Koruz „ maj	100	14-46
Oves „ april	100	14-46

Meteorološki poročilo.

Maroc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14. 9. zv.	730-4	73	sr. jz. h.	oblačno	
15. 7. zv.	731-6	43	sl. zahod	jasno	
2. 2. zv.	731-7	14-0	sl. jug	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura: 6-7° normale: 3-3°. — Padavina 11-9 mm.

Hiša
s 3 sobami, kuhinjo in vežo, dalje z vrtom (okoli 28 mtr.) se odda s pogodbo za 4 leta v najem v Novem Vodmatu tik Zaloške ceste št. 19. — Poizve se ravnotam. 824-1

Išče se
mesečna soba
s popolno hrano pri dostojni obitelji za mladega uradnika.
Ponudbe naj se blagovoli poslati pod „Mesečna soba“, poste restante glavna pošta, Ljubljana. 829-1

Svarilo.
Podpisani izjavljam, da odslej za dolgove svoje žene nisem več plačnik.
V Ljubljani, 15. marca 1905
Franco Grintal
Prisojne ulice št. 3.
820-1

Vrtnar
samec ali oženjen, vaje cvetličarstva in sadjarstva, dobi dobro trajno službo. Več pove posredovalnica za službe
T. Novotny v Ljubljani
na Dunajski cesti šte. 11.
Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg. 823
Razstavljeno do incl. soboto, 18. t. m.:
Zanimivo potovanje po Angleškem.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selsthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Am tetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb, Francove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straz, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijane vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregena, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selsthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzna, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straz, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani. 1

Ernest Hammerschmidt naslednik 3474-16
MADILE, WUTSCHER & Ko.
trgovina železnin in kovin
Valvazorjev trg št. 6 — Ljubljana — Prošernove ulice št. 50.
Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Hiša
s 3 sobami, kuhinjo in vežo, dalje z vrtom (okoli 28 mtr.) se odda s pogodbo za 4 leta v najem v Novem Vodmatu tik Zaloške ceste št. 19. — Poizve se ravnotam. 824-1

Išče se
mesečna soba
s popolno hrano pri dostojni obitelji za mladega uradnika.
Ponudbe naj se blagovoli poslati pod „Mesečna soba“, poste restante glavna pošta, Ljubljana. 829-1

Hiša
2nadstropna, v sredi mesta, s podstrešjem, v dobrem stanu na najboljšem prostoru, v kateri se nahajajo lepi prostori za vsako trgovino, se zaradi preselitve takoj **proda**. — Ponudbe pod „Nanos št. 51“ na upravištvu „Slov. Naroda.“ 614-6

Ustanova za realce.
S pričetkom drugega polletja tekočega šolskega leta izpraznjeno je eno mesto cesar **Franco Jožefovi** ustanov za realce v letnem znesku 100 kron.
Do teh ustanov imajo pravice v Ljubljano pristojni ali ko bi takih prosilec ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni, ubogi dijaki, ki obiskujejo tukajšjo c. kr. višjo realko.
Prošnje za podelitev te ustanove je vlagati opremljene s potrebnimi dokazili do konca t. m. pri šolskem ravnateljstvu.
Mestni magistrat ljubljanski dne 6. marca 1905.

Novo! Specialiteta! **Novo!**
Grški pelinkovec
(Wermouth)
akcijske družbe „Achaia“ iz Patrasa je debiti edino le v delikatesni trgovini ter vinarni
Franje Kham
827-1 v Ljubljani
Miklošičeva cesta št. 10.

Novo
ustanovljeno 630-8
moško konfekejsko trgovino
s čudovito nizkimi cenami, elegantno, moderno in trpežno delo priporoča
Jos. Rojina
Šelenburgove ulice
5

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217,694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324,623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa poljanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12. 5-31

Zavaruje poslopja in premišnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode conjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Pekarija
na dobrem mestu, z vso opravo, se radi družinskih razmer odda takoj ali za maj.
Naslov pove upravištvu „Slov. Naroda.“ 782-3

Manufakturna trgovina
z novo opravo in popolno kurentno zalogo, na dobrem prostoru, se zaradi prevzetja drugega podjetja pod ugodnimi pogoji takoj **proda**. 613-8
Ponudbe pod „Prihodnost št. 105, na upravištvu „Slov. Naroda.“

Savinjska posojilnica v Žalcu sprejme

uradnika.
V trgovinski šoli izobraženi ali v tej stroki izvežbani imajo prednost. — Vstop s 1. aprilom 1905 ali pozneje. Plača po dogovoru.
Ponudbe se sprejemajo do dne 25. marca 1905. 801-3

Natečaj.
Pri podpisnem mestnem poglavarstvu se ima s 1. aprilom 1905 polniti mesto
upravitelja mestne užitnine
s plačo letnih 2400 kron.
To mesto je konvencionalno brez pokojnine ali kake druge preskrbe. Prosilci za to mesto naj prilože prošnji:
1.) izpričevalo, da so služili pri kakem užitninskem uradu kot upravitelji, prigljedniki ali užitninski poslododje,
2.) krstni list,
3.) domovnico,
4.) pravno izpričevalo, ki naj je izda pristojna občina.
Prosilci morajo biti v govoru in pisavi popolnoma vešči hrvaškega jezika. Prošnje naj se vlagajo najpozneje do 25. marca 1905 podpisane mestnemu poglavarstvu.
Mestno poglavarstvo v Karlovcu
dne 9. marca 1905.
Mestni načelnik: **Dr. Banjavčić.**

Inteligentnega gospoda
ki ima mnogo znanja, nastavi najprvo kot potovalnega uradnika za stalno plačo in diete, pozneje pa kot glavnega zastopnika za Kranjsko, stara zavarovalna družba za življenje.
Prosilci naj naslavlajo prošnje pod „Izpremenitev poklica“ na upravištvu „Slovenskega Naroda.“ 817-2

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217,694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324,623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa poljanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12. 5-31

Zavaruje poslopja in premišnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode conjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

hiša
s stanovanji v Ljubljani s čisto letno najemščino K 2700 se odda pod ugodnimi pogoji. — Vprašanja pod „Zinshaus 3555“ na naslov Haasenstein & Vogler, Dunaj I. 811-3

Slamniki
in klobučevinasti klobuki
se čistijo in prenavelajo pri
C. Brilli
na Resljevi cesti šte. 22
I. nadstropje. 802-2

Išče se mladenič.
Kot vajenec se išče inteligen in zdrav, okoli 15 let star mladenič, ki bo dobival skozi 4letno učno dobo potrebno stanovanje, hrano in obleko. Tovarna se s pogodbo zaveže, da se učenec v štirih letih v stavbi glasovirjev popolnoma izobrazi.
Ponudbe: **Henrik Bremitz**, c. kr. dvorni zalagatelj glasovirjev v Trstu, Borzni trg št. 9. 761-3

Novo
ustanovljeno 630-8
moško konfekejsko trgovino
s čudovito nizkimi cenami, elegantno, moderno in trpežno delo priporoča
Jos. Rojina
Šelenburgove ulice
5

Inteligentnega gospoda
ki ima mnogo znanja, nastavi najprvo kot potovalnega uradnika za stalno plačo in diete, pozneje pa kot glavnega zastopnika za Kranjsko, stara zavarovalna družba za življenje.
Prosilci naj naslavlajo prošnje pod „Izpremenitev poklica“ na upravištvu „Slovenskega Naroda.“ 817-2

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29,217,694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78,324,623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa poljanila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah šte. 12. 5-31

Zavaruje poslopja in premišnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode conjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.